

«БЕКІТЕМІН»
«Сарыжар ЖОББМ» КММ директоры
Г.К.Есентаева
«02» «09» 2024 жыл

«ҚАРАЛДЫ»
Директордың тәрбие ісі
жөніндегі орынбасары
С.С Керимова
« » 2024 жыл

«Сарыжар жалпы орта білім беретін мектебі» КММ «Біртұтас тәрбие»
бағдарламасын жүзеге асыру бағытындағы
2024-2025 оқу жылына арналған
4 «Б» сыныбының
ЖҰМЫС ЖОСПАРЫ

Сынып жетекшісі: Айсина Жулдиз Сансызбаевна

2024 жыл

«БІРТҰТАС ТӘРБИЕ БАҒДАРЛАМАСЫ»

БАҒДАРЛАМАНЫҢ МАҚСАТЫ:

- Қазақстандық мәдениет құндылықтары негізінде азаматтық жауапкершілік пен патриотизм, парасаттылық пен адалдық, ар-ұждан, рухани-адамгершілік қасиеттерін бойына сіңірген, үйлесімді дамыған тұлға қалыптастыру.

БАҒДАРЛАМАНЫҢ МІНДЕТТЕРІ:

- Рухани-адамгершілік қасиеттерді тәрбиелеу:
отанға, өз халқына, оның тарихы мен мәдениетіне деген сүйіспеншілікті қалыптастыру;
Қазақстан Республикасының Мемлекеттік рәміздерін құрметтеуге тәрбиелеу;
адалдық, әділдік, мейірімділік, ар-ұят пен қамқорлық, қайырымдылық және басқа да адамдық қасиеттерді дамыту;
табиғатқа және қоршаған ортаға ұқыптылықпен қарауға тәрбиел
- Азаматтық жауапкершілік пен патриотизмді дамыту:
елінің жетістіктері үшін мақтаныш сезімін ұялату;
отбасы, қоғам және мемлекет алдындағы өз міндеттеріне саналы көзқарас қалыптастыру;
өз құқығы мен бостандығы, сондай-ақ басқа адамдардың құқықтары мен бостандықтарын қорғауға дайын болуға баулу;
әлеуметтік маңызы бар қызметке белсенді қатысуға тәрбиелеу.
- Парасаттылық пен адалдықты қалыптастыру:
басқалармен қарым-қатынаста адал әрі әділ болуға және әдептілік нормаларын ұстануға тәрбиелеу;
өз іс-әрекеттері мен сөздері үшін жауапкершілікті түсінуге тәрбиелеу;
енбексүйгіштік пен өзін-өзі жетілдіруге деген ұмтылысын қалыптастыру;
біреудің еңбегі мен мүлкін құрметтеуге тәрбиелеу.
- Білім алушының жеке басының үйлесімді дамуы үшін жағдай жасау:
әрбір білім алушыны тәрбиелеу мен оқытуда даралау мен саралау тәсілдемелерін қамтамасыз ету;
білім беру ортасында жағымды психологиялық-педагогикалық ахуал қалыптастыру.
- Бағдарлама мазмұны:
Білім алушылардың бойында құндылықтарды дамыту білім беру ұйымдарының оқу-тәрбие процесі жағдайында жүйелі ұйымдастырылады. Бұл міндетті іске асыру білім беру мазмұны, сынып сағаттары мен сыныптан тыс іс-шаралары арқылы жүзеге асырылады.
Ай сайын өткізілетін тұрақты іс-шаралар білім алушылардың біртұтас тұлғасын қалыптастыруға бағытталуы тиіс:
Қыркүйек – еңбекқорлық және кәсіби біліктілік айы;
Қазан айы – тәуелсіздік және отаншылдық айы;
Қараша айы – әділдік және жауапкершілік айы;
Желтоқсан – бірлік және ынтымақ айы;
Қаңтар – заң және тәртіп айы;
Ақпан – жасампаздық және жаңашылдық айы;
Наурыз – тәуелсіздік және отаншылдық айы;
Сәуір – еңбекқорлық және кәсіби біліктілік айы;
Мамыр – бірлік және ынтымақ айы.

✓ Құндылық: еңбекқорлық және кәсіби біліктілік

Құзыреттілік: инновациялық ойлау

Бастауыш мектеп түлегі:

мамандықтың ерекшеліктерін білу және адамдардың еңбегін құрметтеу;

өз-өзіне қызмет ету және өзін-өзі ұйымдастыру дағдыларын қолдану;

отбасында және оқуда қажетті жұмыстарды жүйелі түрде тәртіпті және сапалы орындау;

нәтижеге жету мақсатын белгілеу және оны іске асыруды жоспарлау, ұйымдастыру және оған қол жеткізуге ұмтылу;

өз білімі мен дағдыларын дамыту үшін тыңғылықты жұмыс істеу.

✓ Құндылық: жасампаздық және жаңашылдық

Құзыреттілік: шығармашылық

Бастауыш мектеп түлегі:

қоршаған әлемді зерттеу, сұрақтар қою, эксперименттер жүргізу және алынған мәліметтер негізінде

қорытынды жасай алу;

жаңа идеяларды қалыптастыру, мәселелердің стандартты емес шешімдерін көру және оларды іс жүзінде қолдана алу;

инновациялық идеяларды жүзеге асыруға ықпал ететін компьютермен жұмыс істеу негіздерін және басқа да технологиялық дағдыларды меңгеру;

жаңа тәсілдер мен технологияларды қолдануды талап ететін балалар жобаларына қатысуға дайын болу;

өз әрекеттерінің қоршаған әлем үшін маңыздылығы мен салдарын түсіну.

Әр айдың іс-шаралары :

күнделікті

• «Менің Қазақстаным» – оқу аптасының басында бірінші сабақта білім алушылар Қазақстан Республикасының Әнұранын орындайды.

• «Апта дәйексөздері» – бүкіл білім беру ұйымның оқу және оқудан тыс іс-әрекетінің лейтмотиві ретінде қызмет ететін мақал-мәтелдер, халық даналығы, көрнекті тұлғалардың ұлағатты сөздері. Аптаның дәйексөздері акпараттық стендтерде, Led-экрандарда, сынып тақталарында және т.б. орналастырылады.

• «Қауіпсіздік сабағы» – жол қозғалысы ережелерін, өмір қауіпсіздігі негіздерін зерделеу, білім алушылардың жеке қауіпсіздігін, қауіпсіз мінез-құлқын және т.б. сақтауы туралы сынып сағаты шеңберінде 10 минут акпарат беру немесе әңгіме өткізу.

• «Ұлттық ойын – ұлт қазынасы» – үзіліс кезінде білім алушылардың бос уақытын ойын түрінде ұйымдастыру – асық, тоғызқұмалақ, бес тас және т.б.

• «Өнегелі 15 минут» – ата-аналардың баласымен мінезқұлық және адамгершілік туралы күнделікті 15 минут жеке әңгімелесуі.

• «Үнемді тұтыну» – суды, тамақты, энергияны тұтыну бойынша күнделікті табиғи ресурстарға ұқыпты қарауды қалыптастыру: жадынама, нұсқаулықтар мен парақшалар әзірлеу.

• «Күй күмбірі» – қоңыраудың орнына күйді пайдалану, сондай-ақ үлкен үзіліс кезінде күй тындау апта сайын.

4- сыныптардың сынып сағаттарының жұмыс жоспары				
Қыркүйек – еңбекқорлық және кәсіби біліктілік айы				
1 қыркүйек – «Білім күні»				
5 қыркүйек – Қазақстан халқы тілдері күні				
Қыркүйектің екінші жексенбісі – Отбасы күні				
Қыркүйектің үшінші жексенбісі – Аналар күні				
Қыркүйектің соңғы жексенбісі – Еңбек күні				
I тоқсан				
I-апта дәйексөзі: «Білім – қымбат қазына, қанағат тұтпа азына»(Мұзафар Әлімбаев)				
02-06.09.2024ж.				
№	Тәрбие құндылықтары бойынша іс-шара тақырыптары	Аяқтау нысаны	Жауаптылар	Орындау мерзімі
1.	1 қыркүйек -Білім күні. «Менің Отаным - Қазақстан!» <i>Қауіпсіздік сабағы (10 минут)</i> №1-САБАҚ: 4-сыныптар: «Төтенше қызмет нөмірлері». «Халық пен тіл – тамыры терең қос емен»	Сынып сағаты	Сынып жетекшісі	02.09.2024ж. 07.09.2024ж.
2-апта дәйексөзі: «Жанұям – қорғаным, ата-анам – тірегім!»				
09-13.09.2024ж.				
2.	№1ЖЖЕ «Оқушылардың көшелерде және жолдарда өзін-өздері ұстауларының негізгі ережелері. «Ұлағатты отбасы – ұлт құндылығы» <i>Қауіпсіздік сабағы (10 минут)</i> №2-САБАҚ: 4- сыныптар: «Төтенше жағдай туындаған кезде жедел қызметтерге қоңырау шалу скриптері»	Сынып сағаты видеоролик	Сынып жетекшісі	09.09.2024ж.
3-апта дәйексөзі: «Ақырын жүріп анық бас, еңбегің кетпес далаға!» (Абай)				
16-20.09.2024ж.				
3	«Ана жүрегі мейірім көзі» <i>Қауіпсіздік сабағы (10 минут)</i> № 3-САБАҚ 4- сыныптар: «Құпия сөз – сіздің отбасылық пароліңіз»	Сынып сағаты	Сынып жетекшісі	16.09.2024ж.
4-апта дәйексөзі: «Еңбек – жай ғана қызмет емес, адам болмысының айнасы».(Абай)				
23-27.09.24ж.				

4	«Еңбек деген байлық бар ерінбеген жететін...» Қауіпсіздік сабағы (10 минут) № 4-САБАҚ 4-сыныптар: «Көшеде қаңғыбас итті кездестіру»	Сынып сағаты	Сынып жетекшісі	23.09.2024ж.
Қазан айы – тәуелсіздік және отаншылдық 1 қазан – Халықаралық қарттар күні 5 қазан – Мұғалімдер күні 24 қазан – Кітапханашылар күні 25 қазан – Республика күні				
1-апта дәйексөзі: «Ел-жұртымның бақыты аталатын, Сөнбесін мәңгі сенің, Отан, атың!» 30.09-04.10.24ж.				
5	«Ақылы дария - Қариялар» Қауіпсіздік сабағы (10 минут) № 5-САБАҚ 4-сыныптар: «Бейтаныс адамға көмек көрсетуге болама?»	Сынып сағаты	Сынып жетекшісі	30.09.2024ж.
2-апта дәйексөзі: «Туған жердей жер болмас, туған елдей ел болмас!» 07-11.10.24ж.				
6	№2 ЖЖЕ «Жүргіншілер өтпелері» «Ұлылықтың басында ұстаз тұрар» Қауіпсіздік сабағы (10 минут) № 6-САБАҚ 4- сыныптар: «Ғаламтор мен мессенджерлердегі қауіпті сілтемелер»	Сынып сағаты	Сынып жетекшісі	07.10.2024ж.
3-апта дәйексөзі: «Отанды сүю – отбасынан басталады!» 14-18.10.24ж.				
7	«Кітап–сарқылмас руханият» Кітапханашылар күні Қауіпсіздік сабағы (10 минут) № 7-САБАҚ 4- сыныптар: «Тамақпен эксперимент жасаудың қауіптілігі»	Сынып сағаты	Сынып жетекшісі	14.10.2024ж.
4-апта дәйексөзі: «Отаным – алтын бесігім!» 21-24.10.24ж.				
8	«Менің елім - Мәңгілік ел!» Қауіпсіздік сабағы (10 минут)	Сынып сағаты	Сынып жетекшісі	21.10.2024ж.

	№8-САБАҚ 4- сыныптар: «Табиғат аясындағы демалысқа қалай дайындалу керек?»			
Қараша – әділдік және жауапкершілік айы 15 қараша – «Ұлттық валюта» теңге күні 16 қараша–Халықаралықтолеранттылықкүні				
II тоқсан 1-апта дәйексөзі: «Әділдік пен жауапкершілік – біртұтас ұғым!» 04-08.11.24ж.				
9	«Жасыл мекенім» Қауіпсіздік сабағы (10 минут) № 9-САБАҚ 4- сыныптар: «Үйдегі ойындар: қауіпсіздік шараларын сақтаймыз»	Сынып сағаты	Сынып жетекшісі	04.11.2024ж.
2-апта дәйексөзі:«Тура биде туған жоқ!» 11-15.11.24ж.				
10	«Ұлттық валюта – теңге күні» Қауіпсіздік сабағы (10 минут) № 10-САБАҚ 4-сыныптар : «Көшедегі қауіпсіз ойындар»	Сынып сағаты	Сынып жетекшісі	11.11.2024ж.
3-апта дәйексөзі:«Жауапкершілік – адамгершілік қасиеттің көрінісі» 18-22.11.24ж.				
11	«Әңгіменің хас шебері». Бейімбет Майлин – 130 жыл Қауіпсіздік сабағы (10 минут) № 11-САБАҚ 4-сыныптар: «Төтенше қызмет нөмірлері»	Сынып сағаты	Сынып жетекшісі	18.11.2024ж.
4-апта дәйексөзі: «Әділетте берік болсаң аяғың таймайды!» 25-29.11.24ж.				
12	«Адалдық - ардың ісі» Қауіпсіздік сабағы (10 минут) № 12-САБАҚ 4- сыныптар: «Төтенше жағдай туындаған кезде жедел қызметтерге қоңырау шалу скриптері»	Сынып сағаты	Сынып жетекшісі	25.11.2024ж.
Желтоқсан – бірлік және ынтымақ айы 5 желтоқсан – Дүниежүзілік Еріктілер күні				

16 желтоқсан – Қазақстан Республикасының Тәуелсіздік күні				
I-апта дәйексөзі: «Бірлігі күшті ел озады» 02-06.12.24ж.				
13	«Дүниежүзілік Еріктілер күні» Қауіпсіздік сабағы (10 минут) № 13-САБАҚ 4- сыныптар: «Құпия сөз – сіздің отбасылық пароліңіз»	Сынып сағаты Мектептегі/сыныптағы тазалықты қолдау акциясы	Сынып жетекшісі	02.12.2024ж.
2-апта дәйексөзі: « Ынтымақ жүрген жерде, ырыс бірге жүреді» 09-13.12.24ж.				
14	«Мейірімділік - асыл қасиет» Қауіпсіздік сабағы (10 минут) № 14-САБАҚ 4-сыныптар: «Көшеде қаңғыбас итті кездестіру»	Сынып сағаты	Сынып жетекшісі	09.12.2024ж.
3-апта дәйексөзі: «Бірлік болмай, тірлік болмас» 16-20.12.24ж.				
15	«Тәуелсіздік –тұғыры биікте!» Қауіпсіздік сабағы (10 минут) № 15-САБАҚ 4-сыныптар: «Бейтаныс адамға көмек көрсетуге болама?»	Сынып сағаты	Сынып жетекшісі	16.12.2024ж.
4-апта дәйексөзі:«Ынтымақ – бұзылмайтын қорған» 23-27.12.24ж.				
16	«Жаңа жылдық тарту» Қауіпсіздік сабағы (10 минут) № 16-САБАҚ 4- сыныптар: «Ғаламтор мен мессенджерлердегі қауіпті сілтемелер»	Сынып сағаты	Сынып жетекшісі	23.12.2024ж.
III тоқсан				
Қаңтар – заң және тәртіп айы I қаңтар – Жаңа жыл				
I-апта дәйексөзі : «Талап бар жерде, тәртіп бар» 08-10.01.25ж.				
17	№3 ЖЖЕ «Жарақаттанған кездегі алғашқы медициналық көмек» «Құқықтық тәрбие - құқықтық жігер» Қауіпсіздік сабағы (10 минут)	Сынып сағаты	Сынып жетекшісі	08.01.2025ж.

	№ 17-САБАҚ 4- сыныптар: «Тамақпен эксперимент жасаудың қауіптілігі»			
2-апта дәйексөзі : «Тәртіп – тәрбие бастауы» 13-17.01.25ж.				
18	«Зорлық- зомбылықсыз балалық шақ» Қауіпсіздік сабағы (10 минут) № 18-САБАҚ 4- сыныптар: «Табиғат аясындағы демалысқа қалай дайындалу керек?»	Сынып сағаты	Сынып жетекшісі	13.01.2025ж.
3-апта дәйексөздері: «Әділет жолы- адал жол» 20-24.01.25ж.				
19	«Адалдық пен әділдік» № 19-САБАҚ 4- сыныптар: «Үйдегі ойындар: қауіпсіздік шараларын сақтаймыз»	Сынып сағаты	Сынып жетекшісі	20.01.2025ж.
4-апта дәйексөздері: «Әділет жолы- адал жол» 27-31.01.25ж.				
20	«Тәртіп - тән үшін, ынтымақ – жан үшін керек» Қауіпсіздік сабағы (10 минут) № 20-САБАҚ 4-сыныптар : «Көшедегі қауіпсіз ойындар»	Сынып сағаты	Сынып жетекшісі	27.01.2025ж.
Ақпан – жасампаздық және жаңашылдық 14 ақпан – Халықаралық кітап сыйлау күні Ақпанның бірінші сейсенбісі – Дүниежүзілік қауіпсіз интернет күні				
1-апта дәйексөзі: «Жасампаздық – бәрімізге өнеге» 03-07.02.25ж.				
21	«Қауіпсіз интернет» Қауіпсіздік сабағы (10 минут) № 21-САБАҚ 4-сыныптар : «Төтенше қызмет нөмірлері»	Сынып сағаты	Сынып жетекшісі	03.02.2025ж.
2-апта дәйексөзі: «Өнерлі бала - өрге жүзер» 10-14.02.25ж.				
22	«Білімділер бәйгесі» Қауіпсіздік сабағы (10 минут) № 22-САБАҚ 4- сыныптар: «Төтенше жағдай туындаған	Сынып сағаты	Сынып жетекшісі	10.02.2025ж.

	кезде жедел қызметтерге қоңырау шалу скриптері»			
3-апта дәйексөзі: «Жаңа заман - жаңа ғасыр» 17-21.02.25ж.				
23	«Менің жақсы қасиеттерім» <i>Қауіпсіздік сабағы (10 минут)</i> № 23-САБАҚ 4- сыныптар: «Құпия сөз – сіздің отбасылық пароліңіз»	Сынып сағаты	Сынып жетекшісі	17.02.25ж.
4-апта дәйексөзі: «Жаңашылдық – заман талабы» 24-28.02.25ж.				
24	«Күй күмбірі» <i>Қауіпсіздік сабағы (10 минут)</i> № 24-САБАҚ 4- сыныптар: «Көшеде қаңғыбас итті кездестіру»	Сынып сағаты	Сынып жетекшісі	24.02.2025ж.
Наурыз – тәуелсіздік және отаншылдық айы 1 наурыз – Алғыс айту күні 8 наурыз – Халықаралық әйелдер күні 21, 22, 23 наурыз – Наурыз мерекесі 30 наурыз – Дүниежүзілік Жеркүні				
1-апта дәйексөзі: «Патриотизм – ата-ананды құрметтей білуің...»(Б.Момышұлы) 03-07.03.25ж.				
25	«Алғыс – ізгі ниет» Алғыс айту күні <i>Қауіпсіздік сабағы (10 минут)</i> №25-САБАҚ 4-сыныптар: «Бейтаныс адамға көмек көрсетуге болама?»	Сынып сағаты	Сынып жетекшісі	03.03.2025ж.
2-апта дәйексөзі: «Тәуелсіздік – тәтті сөз ғана емес, ұлттық жауапкершілік» 10-14.03.25ж.				
26	ЖЖЕН № 4 «Жарақаттанған, жаралап алған кезде алғашқы медициналық көмек көрсете білуге дағдылану» «Ана - өмірдегі ұлы есім!»	Сынып сағаты	Сынып жетекшісі	10.03.2025ж.

	Қауіпсіздік сабағы (10 минут) № 26-САБАҚ 4-сыныптар: «Ғаламтор мен мессенджерлердегі қауіпті сілтемелер»			
3-апта дәйексөзі: «Ар-намыс қана тәуелсіздікке тірек бола алады» 17-21.03.25ж.				
27	«Наурыз – құт-береке бастауы!» Қауіпсіздік сабағы (10 минут) № 27-САБАҚ 4- сыныптар: «Тамақпен эксперимент жасаудың қауіптілігі»	Сынып сағаты	Сынып жетекшісі	17.03.2025ж.
IV тоқсан Сәуір – еңбекқорлық және кәсіби біліктілік айы 2 сәуір – Халықаралық балалар кітабы күні 7 сәуір – Дүниежүзілік денсаулық күні 12 сәуір – Ғылым күні 15 сәуір – Халықаралық мәдениет күні 18 сәуір – Халықаралық ескерткіштер мен тарихи орындарды қорғау күні 23 сәуір – Ұлттық кітап күні				
1-апта дәйексөзі: «Патриотизмі жоқ халық жаны жоқ тәнмен тең» 01-04.04.25ж.				
28	ЖЖЕ №5 «Сен – велосипедшісің» «Жер сағаты» Дүниежүзілік Жер күні Қауіпсіздік сабағы (10 минут) № 28-САБАҚ 4- сыныптар: «Табиғат аясындағы демалысқа қалай дайындалу керек?»	Сынып сағаты	Сынып жетекшісі	01.04.2025ж.
2-апта дәйексөзі: «Еңбек – қуаныш, жалқаулық – айырылмас азап» (Абай) 07-11.04.25ж.				
29	«Салауаттылық -болашағыңды сәулелендіреді» Қауіпсіздік сабағы (10 минут) № 29-САБАҚ	Сынып сағаты	Сынып жетекшісі	07.04.2025ж.

	4- сыныптар: «Үйдегі ойындар: қауіпсіздік шараларын сақтаймыз»			
3-апта дәйексөзі: «Болашағы зор мамандықтар жоқ, тек болашағы зор мамандар бар» 14-18.04.25ж.				
30	«Ғарыш әлемінде» Қауіпсіздік сабағы (10 минут) №30-САБАҚ 4- сыныптар: «Көшедегі қауіпсіз ойындар»	Сынып сағаты	Сынып жетекшісі	14.04.2025ж.
4-апта дәйексөзі: : «Көп еңбек еткенге бақыт басын иеді» (Леонардо да Винчи) 21-25.04.25ж.				
31	«Мәдениет - ұлт өмірінің айнасы» № 31-САБАҚ 4-сыныптар : «Төтенше қызмет нөмірлері»	Сынып сағаты	Сынып жетекшісі	21.04.2025ж.
5-апта дәйексөзі: «Білікті білім жинап кәсіп етер, білімнің дәмін татып өсіп өнер» 28.04-02.05.2025ж.				
32	«Біз әртүрліміз, бір теңбіз» Қазақстан халықтарының бірлігі күні Қауіпсіздік сабағы (10 минут) № 32-САБАҚ: 4-сыныптар: «Төтенше жағдай туындаған кезде жедел қызметтерге қоңырау шалу скриптері»	Сынып сағаты	Сынып жетекшісі	28.04.2025ж
Мамыр – бірлік және ынтымақ айы 1 мамыр – Қазақстан халықтарының бірлігі күні 7 мамыр – Отан қорғаушылар күні 9 мамыр – Ұлы Отан соғысының Жеңіс күні 15 мамыр – Халықаралық отбасы күні 18 мамыр – Халықаралық мұражайлар күні 31 мамыр – Саяси қуғын-сүргін құрбандарын еске алу күні				
1-апта дәйексөзі: «Күннің көзі ортақ, жақсының сөзі ортақ» 05-09.05.25ж.				
33	«Ерлер жердің қорғаны, елдің тұтқасы...» Отан қорғаушылар күні Қауіпсіздік сабағы (10 минут) № 33-САБАҚ 4- сыныптар: «Құпия сөз – сіздің отбасылық пароліңіз»	Сынып сағаты	Сынып жетекшісі	05.05.2025ж.
2-апта дәйексөзі: «Бірлік жоқ болса ұйым жоқ, ұйым жоқ болса күнің жоқ» 12-16.05.25ж.				

34	«Көше жүргізушілер көзімен» ЖЖЕ №6 «Ер мен Жердің жеңісі» Жеңіс күні Қауіпсіздік сабағы (10 минут) № 34-САБАҚ 4- сыныптар: «Көшеде қаңғыбас итті кездестіру»	Сынып сағаты	Сынып жетекшісі	12.05.2025ж.
3-апта дәйексөзі: Жалғанда ойлап тұрсаң бірлік керек, бірлікті ойлау үшін тірлік керек. (Төле би) 19-23.05.25ж.				
	«Білім – Отаным!» Қауіпсіздік сабағы (10 минут) № 34-САБАҚ 4- сыныптар: «Құпия сөз – сіздің отбасылық пароліңіз»	Сынып сағаты	Сынып жетекшісі	19.05.2025ж.

Сынып жетекшісі: Айсина Ж.С.